

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej, v právnej veci žalobcu: **M., P.**, IČO: X., zast. Mgr. M., advokátom so sídlom M. a vedľajšieho účastníka na strane žalobcu: **JUDr. F., P.**, správcu konkurznej podstaty úpadcu R. v B., IČO: X. proti žalovanému: **P.**, ul. D., IČO: X., zast. JUDr. P., advokátom so sídlom S., **o neúčinnosť kúpnych zmlúv č. 1X./95 a č. 2X./95**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. mája 2007, č.k. 51Cb 3/97-189, takto

r o z h o d o l:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. mája 2007, č.k. 51Cb/3/97-189 sa **p o t v r d z u j e**.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanému na účet zástupcu náhradu trov odvolacieho konania vo výške 10 423,-- Sk.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 11. mája 2007, č.k. 51Cb/3/97-189 žalobu zamietol a žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému trovy konania vo výške 7 245,-- Sk.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca (právny predchodca V.) žiadal, aby súd rozsudkom rozhodol o neúčinnosti kúpnych zmlúv č.

1X./95 a č. 2X./95, ako i zmluvy o pôžičke (všetko z 1. februára 1995) a zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 15 924 104,-- Sk titulom ukrátenia veriteľov.

Žalobca podaním z 15. decembra 2005 zobral žalobu v časti o zaplatenie 15 924 104,-- Sk späť. Súd prvého stupňa uznesením zo 7. februára 2006, č.k. 51Cb/3/1997-106 pripustil čiastočné späťvzatie žaloby a konanie o zaplatenie 15 924 104,-- Sk zastavil.

Žalobca opieral žalobu o ust. § 15 ods. 2 ZKV s tým, že kúpna zmluva č. 1X./95 a č. 2X./95 z 1. februára 1995 boli uzatvorené zo strany úpadcu s úmyslom ukrátiť konkurzných veriteľov, pričom tento úmysel musel byť žalovanému ako kupujúcemu známy.

Súd prvého stupňa vykonal dostatočné dokazovanie písomnými dôkazmi, ako aj vypočutím svedkov a po takto vykonanom dokazovaní dospel k tomuto záveru:

Pre úspešnosť odporovateľnej žaloby v zmysle ust. § 15 ods. 2 ZKV vyžaduje zákon okrem toho, aby išlo o právny úkon dlžníka urobený v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu, tiež úmysel ukrátiť veriteľa na strane dlžníka a vedomosť o tomto úmysle na druhej strane. Dôkazné bremeno na preukázanie uvedených skutočností mal žalobcu.

Žalobca v konaní nepreukázal, že kúpne zmluvy č. 1X./95 a č. 2X./95, uzatvorené 1. februára 1995 dlžníkom R. ako predávajúcim so žalovaným ako kupujúcim, boli uzatvorené s úmyslom ukrátiť konkurzných veriteľov.

Predmetom kúpnej zmluvy č. 2X./95 z 1. februára 1995 bol predaj hnutel'ného majetku špecifikovaného v prílohe kúpnej zmluvy.

Predaj týchto zásob žalovanému bol schválený na členskej schôdzi R. 31. januára 1995.

Kúpna cena bola dohodnutá vo výške 2 081 236,-- Sk so špecifikáciou pre jednotlivé položky. Prvostupňový súd vzal do úvahy aj predmet kúpnej zmluvy č. 2X./95 vzhľadom na ich charakter, keď v niektorých prípadoch by išlo o úplné znehodnotenie týchto vecí. Žalobca v konaní nepreukázal, že cena týchto vecí bola neprimeraná. Dohodnutá kúpna cena 2 081 236,-- Sk bola zo strany žalovaného žalobcovi uhradená, a to formou splátok, pričom tieto boli splácané aj po vyhlásení konkurzu.

Súd prvého stupňa preto dospel k záveru, že predajom týchto hnutel'ných vecí nedošlo k ukráteniu pohľadávok konkurzných veriteľov, pričom žalobca nepreukázal, že úmyslom R. ako predávajúceho bolo ukrátiť veriteľov.

Kúpnu zmluvou č. 1X./95 z 1. februára 1995 R. ako predávajúci predal žalovanému ako kupujúcemu hmotný investičný majetok špecifikovaný v prílohe tejto kúpnej zmluvy za dohodnutú cenu 11 053 170,-- Sk s tým, že kúpna cena zo strany kupujúceho bude uhradená

formou započítania za nevyplatené majetkové a členské (vyrovnávacie) podiely oprávnených osôb a členov R., ktorí si svoje majetkové podiely uplatnili u R., a ktoré majú byť uspokojené v zmysle uznesenia z mimoriadnej členskej schôdze R. z 23. januára 1995 a členskej schôdze R. z 31. januára 1995 prevodom hmotného investičného majetku podľa prílohy č. 1 na žalovaného ako kupujúceho.

Súd prvého stupňa mal preukázané zo zápisnice z členskej schôdze R. z 23. januára 1995 a 31. januára 1995, že pre nepriaznivú situáciu v hospodárení v R. viacerí členovia R. z R. vystúpili a požiadali o vydanie majetkových a vyrovnávacích podielov k 31. januáru 1995. R. k 31. januáru 1995 evidovalo 188 žiadostí oprávnených osôb o vydanie majetkového podielu s tým, že budú podnikat' ako samostatne hospodáriaci roľníci a 149 žiadostí o zrušenia členstva v R. a vydanie vyrovnávacích podielov, čo úhrnom predstavuje hodnotu 21 927 746,-- Sk. Členská schôdza R. 31. januára 1995 prijala uznesenie č. X./X./95, ktorým schválila tak predaj zásob, krmív, stelív zvierat a nedokončenej výroby (kúpna zmluva č. 2X./95), ako aj prevod hnutel'ného a nehnuteľného majetku na P. podľa návrhu predloženého členskej schôdzi.

Prvostupňový súd je názoru, že pokiaľ je už na majetok určitého subjektu vyhlásený konkurz, v zásade nie je možné predpokladať úplné uspokojenie pohľadávok veriteľ'ov. Preto argumenty žalobcu, že ukrátenie pohľadávok veriteľ'ov vyplýva z toho, že vzhľadom na stav majetku úpadcu nebudú veritelia uspokojení, je bez právneho významu.

Úmyslom úpadcu nebolo ukrátiť konkurzných veriteľ'ov, ale členovia štatutárneho orgánu úpadcu vlastne realizovali rozhodnutie členskej schôdze. Bývalí členovia R. ako oprávnené osoby realizovali svoje práva na vydanie vyrovnacieho majetkového podielu v zmysle Obchodného zákonníka, pričom svoj majetok, zodpovedajúci týmto podielom, vložili do novozaloženého P..

Riešenie, ktoré bolo zvolené, je neštandardné, keď k vyčleneniu zodpovedajúceho majetku a k jeho vloženiu do novozaloženého družstva došlo na základe vyhotoveného zoznamu tohto majetku a jeho prevodu kúpnu zmluvou na žalovaného tak, že kúpna cena bola uhradená započítaním na majetkové a členské podiely oprávnených osôb uplatnených u R., ako však súd zistil, tak predávajúci, ako aj kupujúci vlastne realizovali vôľu oprávnených osôb.

Nedošlo teda k vydaniu jednotlivých majetkových podielov oprávneným osobám, ktorí by boli tento majetok následne vložili do družstva žalovaného, ale rovno bol majetok zodpovedajúci majetkovým podielom zmluvne prevedený na žalovaného. K takémuto

konaniu tak úpadca, ako aj predávajúci, ako aj žalovaný - kupujúci mali zmocnenie od oprávnených osôb. Preto nešlo o nakladanie s majetkovými podielmi v rozpore s oprávnenými záujmami osôb s právnym nárokom na vydanie týchto majetkových podielov. Žalobca teda ani v prípade uzatvorenia druhej kúpnej zmluvy nepreukázal podľa názoru súdu prvého stupňa úmysel R. ako predávajúceho, ukrátiť konkurzných veriteľov, ak vôbec k ukráteniu konkurzných veriteľov došlo.

Preto súd prvého stupňa žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému účastníkovi, t.j. žalovanému, priznal ich náhradu.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd predmetný rozsudok zrušil a vrátil vec súdu I. stupňa na ďalšie konanie, resp. aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobe vyhovel z týchto dôvodov:

Z okolností, za ktorých došlo k prevodu vlastníctva k hnutelným veciam je podľa názoru odvolateľa zrejmé, že R. previedol na žalovaného majetok s úmyslom ukrátiť svojich veriteľov. Prevod majetku dlžníka bol realizovaný v prospech žalovaného, keďže majetok dlžníka bol predaný za kúpne ceny, ktoré sa podstatne líšia od cien obvyklých na trhu, čoho dôkazom je auditorská správa zo 6. januára 1997.

Odvolateľ poukázal na výpoveď štatutárneho zástupcu žalovaného Ing. L., z ktorej vyplýva úmysel ukrátiť veriteľa. Aj prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia súhlasil s tým, že „žalovanému bol zrejme známy nepriaznivý stav hospodárenia dlžníka R.“.

Bonitný majetok z R. bez reálnej hodnoty bol prevedený do novozaloženého družstva, a to pred vyhlásením konkurzu na majetok dlžníka s úmyslom znemožniť tak konkurzným veriteľom aspoň pomerné uspokojenie svojich pohľadávok predajom tohto majetku v konkurznom konaní, vedenom na majetok dlžníka.

Postup pri zaplatení kúpnej ceny podľa kúpnej zmluvy č. 1X./95 nie je len neštandardným, ale podľa názoru odvolateľa ide o obchádzanie zákona.

Odvolateľ má za to, že uzatvorením dvoch predmetných kúpnych zmlúv došlo k podstatnému zníženiu majetku dlžníka (úpadcu) R. a úmyselnému skráteniu uspokojenia veriteľov dlžníka, pričom úmysel považuje za preukázaný na základe predložených dôkazov.

Žalovaný sa písomne vyjadril k odvolaniu žalobcu a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu ako vecne správny potvrdil a priznal žalovanému náhradu trov odvolacieho konania z týchto dôvodov:

Odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnutý rozsudok je vecne správny. Žalovaný zotráva na svojom druhom vyjadrení zo 6. septembra 2006, na ktorom zotráva aj v tejto súvislosti. Poukazuje aj na vyjadrenia právneho zástupcu v rámci pojednávania v priebehu samotného konania.

Žalovaný sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, ktorý sa v rozsudku vysporiadal so všetkými tvrdenými okolnosťami žalobcu a vyhodnotil ich ako nedôvodné. Žalobca v odvolaní neuvádza žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril aj vedľajší účastník na strane žalobcu a uviedol, že sa stotožňuje a súhlasí so všetkými dôvodmi uvedenými v odvolaní žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalobcu v súlade s ust. § 212 ods. 1 O.s.p. s nariadením pojednávania podľa ust. § 214 ods. 1 O.s.p. a dospel k názoru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

Súd prvého stupňa vykonal dostatočné dokazovanie, z ktorého vyvodil skutkovo a právne vecne správny záver.

Pri skúmaní úmyslu ukrátiť svojho konkurzného veriteľa, ako aj skúmaní, že tento úmysel musel byť druhej strane známy, čo sú esenciálne náležitosti pri odporovateľnosti právneho úkonu podľa ust. § 15 ods. 2 ZKV, súd prvého stupňa správne postupoval, keď skúmal kúpne zmluvy č. 1X./95 a č. 2X./95 z 1. februára 1995, ako aj právnu skutočnosť, ktorá ich uzatvoreniu predchádzala, t.j. zápisnicu z mimoriadnej členskej schôdze konanej 23. januára 1995 R. (č.l. 175) a zápisu z členskej schôdze konanej 31. januára 1995 R. (č.l. 171). Z týchto zápisníc jednoznačne vyplýva, že členovia predstavenstva kúpnyimi zmluvami č. 1X./95 a č. 2X./95 realizovali vôľu členov družstva.

Súd prvého stupňa sa dokazovaním a následným vyhodnotením dôkazov vysporiadal s tvrdeniami žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., a to podľa úspechu účastníkov v odvolacom konaní. Úspešnému účastníkovi - žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 10 423,-- Sk, a to za 2 úkony právnej pomoci (vyjadrenie sa k odvolaniu žalobcu, účasť na odvolacom pojednávaní 6. novembra 2008) 1 371,-- Sk a 1 465,-- Sk, režijný paušál

vo výške 178,-- Sk a 190,-- Sk, náhradu cestovného – B. – B. a späť - 2x 204 km vo výške 3 415,-- Sk, náhradu za stratu času vo výške 3 804,-- Sk podľa vyhl.č. 655/2004 Z.z.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 6. novembra 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.